

VINERI • 18 SEPTEMBRIE 2015 • ANUL LXV NR. 38

FOAIA românească

FONDAT ÎN 1951 100 FOAIE

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

**Teatrul, limba română și copiii noștri
Și românii din Ungaria vor putea obține cetățenia română!
Conferință despre învățământul naționalităților, la Budapesta**

Urmăriți-ne:

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

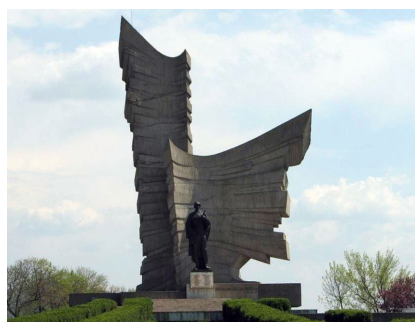
www.facebook.com/foaiaromaneasca

CALENDAR ORTODOX

21 septembrie, luni, Sf. Ap. Codrat; Sf. Prooroc Iona
22 septembrie, marți, †) Sf. Ier. Mc. Teodosie de M-re Brazi; Sf. Sfinți Mc. Foca;
Sf. Mc. Isaac; Sf. Martin
23 septembrie, miercuri, † Zămisirea Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Cuv. Xantipa
și Polixenia
24 septembrie, joi, † Sf. M. Mc., întocmai cu ap., Tecla; Cuv. Coprie; Cuv. Siluan
Athonitul
25 septembrie, vineri, Cuv. Eufrosina; Cuv. Pafnutie Egipteanul; Cuv. Serghie
de la Radonej
26 septembrie, sâmbătă, † Adormirea Sf. Ap. și Ev. Ioan; Sf. Mc. Hira; † Sf.
Voievod N. Basarab
27 septembrie, duminică, †) Sf. Ier. Martir Antim Ivireanul; Sf. Mc. Calistrat și
Epharia. Duminica a XVIII-a după Rusalii (Pescuirea minunată)

Curiozități românești

Monumentul de la Păuliș

Pe 14 septembrie 1944 a avut loc Bătălia de la Păuliș, una dintre cele mai crâncene lupte din cel de-al Doilea Război Mondial purtate de trupele române după întoarcerea armelor contra naziștilor.

În septembrie 1944, la două săptămâni după ce Armata Română întorsese armele și se aliase împotriva Axei, trupele hortiste au ocupat Aradul și se pregăteau pentru forțarea văii Mureșului, sperând să ajungă în interiorul României. Pentru apărarea defileului râului Mureș, în zona Păuliș, Școala de Subofițeri rezervă nr. 5 din Radna s-a constituit în „Detașamentul Păuliș”, iar din Ordinul Armatei I din aceeași zi, detașamentul a fost întărit cu Divizionul 61 artilerie grea și Batalionul 1 din Regimentul 96 infanterie.

În bătălia de la Păuliș a fost anihilat un atac al Armatei Maghiare, care dorea să înconjoare batalioanele românești, aflate spre centrul țării. Detașamentul Păuliș cuprindea 755 elevi ai școlii militare, cărora li s-au alăturat, ca unități de întărire, 569 soldați din Regimentul 96 infanterie, 360 soldați din Divizionul 61 artilerie grea și 124 de ofițeri și subofițeri. Detașamentul și-a dus la îndeplinire misiunea, însă, cu sacrificiul multor vieți.

Detașamentul Păuliș, ca și alte unități militare participante la efortul eroic de eliberare a țării de sub opresiunea fascistă, a constituit o parte integrantă, reprezentativă a generației tinere din anii 1944, chemată de gravitatea împrejurărilor să facă dovada forței și calităților sale.

Tinerii elevi ai școlii de subofițeri au plătit cu sânge oprirea invaziei inamicului. În această bătălie, detașamentul a pierdut 10 ofițeri, 10 subofițeri, 148 de elevi și 209 de soldați (morți, răniți și dispăruți), iar inamicul a avut pierderi de 919 militari morți și 387 prizonieri.

Monumentul eroilor de la Păuliș se află în apropierea localității Păuliș, lângă drumul național Arad-Deva și a fost dezvelit la data de 14 septembrie 1974. Creație a sculptorilor Emil Vitroel și Ion Munteanu și a arhitectului Cristea Milos, monumentul este dedicat bravilor eroi ai Detașamentului Păuliș. În mijlocul monumentului se află o statuie din bronz care reprezintă un ostaș român și două lame uriașe din beton sub formă de aripi, aripile Victoriei și Curajului. Monumentul eroilor de la Păuliș este unul dintre cele mai importante obiective turistice din Banat.

Ungaria

Vizita ministrului Angel Tîlvăr

În perioada 19–21 septembrie, *Angel Tîlvăr*, ministrul delegat pentru relațiile cu românii de peste hotare din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al României va întreprinde o vizită oficială la românii din Ungaria. În programul ministrului român figurează întrevederi cu reprezentanții autoguvernărilor, organizațiilor civile și bisericilor românești, se va deplasa la Jula, Micherechi, Chitighaz, vizita încheindu-se la Budapesta.

Angel Tîlvăr a fost numit în funcția de ministru delegat pentru relațiile cu românii de peste hotare la 17 decembrie 2014. Este licențiat în limbi străine și deține titlul de doctor în științe umaniste, având o carieră didactică de aproape douăzeci de ani. A absolvit cursuri post universitare la Școala Națională de Studii

Politice și Administrative, Colegiul Național de Apărare, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” și Institutul Diplomatic Român. Angel Tîlvăr este membru al Partidului Social Democrat (PSD). În această calitate deține funcția de vicepreședinte PSD în județul Vrancea.

De zece ani este membru al Parlamentului României, fiind ales în anul 2004 senator și din anul 2008 deputat. În cadrul

Camerei Deputaților, a ocupat pe rând funcțiile de președinte al Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport (decembrie 2012 – septembrie 2014) și președinte al Comisiei pentru afaceri europene (septembrie – decembrie 2014). Ca membru al Parlamentului României, a făcut parte și din Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități, Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă și Comisia pentru educație. Din anul 2012 până în prezent, este coordonatorul Grupului pentru Combaterea Traficului de Persoane din Parlamentul României. Totodată, din anul 2013, este președintele Grupului Ecumenic de Rugăciune.

E.Ș.

Conferință despre multilingvism

Institutul de Lingvistică al Academiei Maghiare de Știință organizează, în zilele de 18–19 septembrie, conferința internațională „Multilingvismul de fiecare zi, susținerea diversității lingvistice – cercetarea

limbilor minoritare, practică educațională și politică”. Manifestarea organizată la Centrul de Evenimente Larus (1124 Budapesta, str. Csörsz nr. 18/b) va fi conferința de încheiere a proiectului internațional

Mercator-LEARNMe. Scopul acestui proiect, care s-a desfășurat în perioada 2012–2015, a fost regândirea cu metode noi a păstrării și întăririi limbilor minoritare și regionale din Uniunea Europeană. E.Ș.

Poza săptămânii

Descendenți ai familiilor primilor preoți ortodocși din Micherechi, părintele Nicolae Bordașiu din București și domnul Ion Budai din Jula

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foia românească aparține autorilor. Foia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Copiii din Micherechi împreună cu actorii Trupeii „Zurli” din București (foto: Ana Cioca)

Și românii din Ungaria vor putea obține cetățenia română!

Pe ordinea de zi a ședinței Guvernului României din 9 septembrie s-a aflat o ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române. Aceasta arată că: cetățenii străini sau persoanele fără cetățenie care au contribuit în mod semnificativ la promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești vor putea dobândi cetățenia română în condiții mai facile, decât cele reglementate în prezent. De asemenea, este reglementat, un regim derogatoriu și în ceea ce privește obținerea cetățeniei române de către persoanele care ar putea contribui la promovarea imaginii României prin performanțe deosebite în domeniul sportului, prin reprezentarea țării noastre în loturile naționale, și care își exprimă atașamentul față de România și față de sistemul de valori românesc.

Site-ul Guvernului României (gov.ro) anunță că o modificare adusă Legii cetățeniei române stipulează că cetățenia română poate fi, obținută de către cetățeanul străin sau persoana fără cetățenie care a contribuit în mod semnificativ la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

– dovedesc, prin comportament, acțiuni și atitu-

dine, loialitate față de statul român, nu întreprind sau sprijină acțiuni împotriva ordinii de drept sau a securității naționale și declară că nici în trecut nu au întreprins asemenea acțiuni;

– au împlinit vârsta de 18 ani;

– sunt cunoscute cu o bună comportare și nu au fost condamnate în țară sau în străinătate pentru o infracțiune care să le facă nedemne de a fi cetățeni români.

În această ipoteză, cererea de acordare a cetățeniei române se aprobă prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie.

O altă modificare adusă actului normativ privește clarificarea înțelesului dispoziției referitoare la persoanele care pot solicita redobândirea cetățeniei române în condițiile art. 11 din lege. Această modificare a fost făcută pentru a se reglementa situația persoanelor care fac dovada nașterii lor sau a ascen-

denților lor până la gradul III anterior înfăptuirii Marii Uniri din anul 1918, pe teritorii care la acea dată nu aparțineau statului român. Aceste persoane nu au dobândit cetățenia română nici prin naștere și nici prin adopție, așa cum stipulează în prezent norma juridică.

Totodată, sunt operate unele modificări în scopul reducerii termenelor în procedura de depunere a jurământului de credință față de România, având în vedere că cetățenia română se dobândește la data depunerii jurământului.

Prevederile introduse prin Ordonanța de Urgență aprobată pe 9 septembrie sunt compatibile cu normele și standardele internaționale în materie de cetățenie.

De prevederile respectivei ordonanțe ar putea să se folosească și românii din jurul frontierelor României și Balcani, care nu se încadrează la redobândirea cetățeniei române, deci și cei din Ungaria.

Românii din Ciongrad își apără demnitatea

La ședința sa din 10 septembrie, Autoguvernarea Românească a județului Ciongrad a votat o luare de poziție în legătură cu problemele actuale legate de imigranții care ajung în Ungaria dinspre sud și ultimele declarații ale unor politicieni maghiari referitoare la naționalitățile din țară. Comunicatul reamintește că „Ungaria asigură protecția tuturor cetățenilor de pe teritoriul țării indiferent de naționalitatea acestora”. Conform drepturilor minoritare, de-

clarate prin documente naționale și internaționale, Ungaria protejează grupurile etnice trăitoare pe teritoriul său de minimum 100 de ani, tocmai din acest motiv, acestea „nu pot fi tratate în același context cu problematica imigranților care afectează în mod grav toată Europa”.

Membrii Autoguvernării Românilor din județul Ciongrad sunt „solidari cu imigranții ajunși în dificultate fără voia lor, cărora trebuie să le dăm tot ajutorul pe baza drepturilor

omului, a normelor creștine și după posibilitățile țării noastre”. În același timp, ei solicită Guvernului și Parlamentului Ungariei ca în cursul dezbaterilor legate de imigranți să se abțină de compararea acestora cu naționalitățile din Ungaria.

„Românii din județul Ciongrad sunt interesați ca Ungaria să treacă cât mai ușor și cu cât mai puține conflicte de greutate cauzate de cel mai mare val de imigrări din epoca noastră”, se mai arată în comunicatul trimis redacției noastre. E.Ș.

EDITORIAL

Ar fi început al treilea Război?

Cine suntem? În ce credem? Va mai fi ordine în lume? De fapt, până acum a fost totul în ordine? Este pe moarte Europa și ne va invada islamismul? A început al treilea război mondial și noi nu ne-am dat seama? Lumea din jurul nostru a devenit haotică, lucrurile se schimbă de la o săptămână la alta, de la o zi la alta. Mai ieri luptam pentru doborârea cortinei de fier, pentru libertatea cuvântului și opiniei, pentru o lume democratică. Iar azi ne trezim îngrediți cu garduri de sârmă, cu frica în spinare pentru vorbele rostite și pentru ziua de mâine, cu mii de întrebări dacă într-adevăr suntem creștini, europeni, toleranți, solidari, etc. Va mai fi Crăciunul din 2015 cum a fost cel de anul trecut? Prea multe întrebări și prea puține răspunsuri.

Un lucru este cert: trăim un plin război informatic. Mass-media și internetul revarsă asupra noastră zilnic, minut cu minut, informații și imagini care ne afectează gândirea, ne manipulează sentimentele. De la imaginile cu copilul sirian mort pe malul mării, zecile de mii de imigranți fără acte mărșăluind peste granițele Greciei, Serbiei, Ungariei către mult-dorita lume occidentală, către un trai mai bun și o viață pașnică, până la certuri și conflicte deschise între politicienii europeni, toate acestea intră în casele și viețile noastre prin internet, televizor, radio, presă. Trăim istoria în direct, în fața televizorului sau calculatorului. Analizăm diverse teorii ale conspirației, care ținesc omenirea. Aflăm, citim zilnic despre profeții și profeți, căci toți ne-au atenționat: faimosul medic francez Nostradamus (1503–1566) a prevăzut acum 500 de ani că al treilea război mondial va dura timp de 27 de ani și va veni dinspre Orientul Mijlociu, după moartea ultimului Papă, care va fi asasinat de Antihrist; tot Nostradamus a prezis că al treilea război va începe în noiembrie 2014 și se va termina în octombrie 2024; Baba Vanga (1911–1996), o prezicătoare oarbă din Bulgaria a prevestit că al treilea război se va duce cu arme nucleare și apoi arme chimice, că în 2011 musulmanii vor ataca europenii, că în 2014 majoritatea oamenilor se vor îmbolnăvi de cancer, că în 2016 Europa va rămâne aproape nepopulată; părintele grec Elpidie Vagianakis din Rodos, un om care susține că a vorbit cu Dumnezeu, este de părere că al treilea război mondial nu va semăna cu celelalte două, pentru că acesta nu va fi între popoare, ci împotriva lui Iisus Hristos.

„Istoria își bate joc de cei care nu o cunosc, repetându-se”, spunea istoricul român Nicolae Iorga. Și credem că este așa: migrații ale populațiilor au fost în toate timpurile, mai puțin în vremurile pe care le trăim noi azi, conflicte între țări și popoare la fel, cel sărac întotdeauna l-a învidiat pe cel bogat, oamenii de rând întotdeauna au fugit din zonele de război, din fața armelor, căutându-și locuri mai pașnice pentru familiile lor, etc. La întrebarea dacă „se va instala vreodată o pace durabilă și definitivă pe planeta noastră?” cei mai mulți au un răspuns negativ. Din simplul motiv pentru că spiritul combatant face parte din natura noastră, același spirit care joacă un rol important și în dezvoltarea continuă a societății umane.

Războiul al treilea, dacă ar fi început deja, el se duce cu siguranță în domeniul mediatic. Să nu uităm că tocmai lunile trecute am „sărbătorit” șapte decenii de „pace prelungită”, cum o numesc istoricii perioada de după cel de-al Doilea Război Mondial, când nu a mai fost nicio confruntare între marile puteri ale lumii. E adevărat că există și azi conflicte militare, dar victimele acestora sunt mult mai puține decât au fost acum câteva secole, iar în ce privește victimele terorismului, care revoltă întreaga lume dezvoltată, statisticile arată că numărul acestora este mai mic decât numărul persoanelor lovite de fulger în fiecare an. Deci, nu putem decât să fim optimiști și să ciripim iar, la fel ca Pasărea Colibri: „Ține minte, sfârșitul nu-i aici...”

Eva Șimon

Sărbători de Sfânta Maria Mică în bisericile din Bichiș și Micherechi

Nașterea Maicii Domnului, sărbătoare care are loc pe 8 septembrie, cunoscută în popor ca Sfânta Maria Mică, este prima sărbătoare a noului an bisericesc, care a început la 1 septembrie. Două din bisericile ortodoxe românești din Ungaria poartă acest hram: biserica din Bichiș, unde sărbătoarea a fost ținută în ziua de duminică, 6 septembrie și biserica din Micherechi, care este închinată și Nașterii Maicii Domnului, aceasta din urmă și-a sărbătorit hramul în ziua de marți, 8 septembrie.

Cu acest prilej, la biserica din Bichiș a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhieriască de către Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, aflat în fruntea unui sobor de clerici din România și Ungaria, *pr. singhel Visarion Tuderică, pr. Petrică Ungur* de la parohia Felnac, arhidiaconul *Claudiu Condurache* și diaconul *Emanuel Văduva*, de la Catedrala Episcopală din Jula.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan și-a exprimat bucuria sufletească pentru faptul că din nou, cu prilejul hramului, istorica biserică românească din Bichiș, construită între anii 1783-1789, prinde viață și se împodobește cu haină aleasă de sărbătoare. Dintre toate bisericile construite în trecut de negustori macedo-români, împreună cu greci și români, biserica din Bichiș este singura aflată astăzi în jurisdicția Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, pe când celelalte (de la Budapesta, Mișcolț, Kecskemét, Szentes, etc.) sunt în

posesia Eparhiei Ortodoxe Maghiare sau Sârbe și a Exarhatului pentru Ungaria și Austria al Patriarhiei Ecumenice. Ierarhul a subliniat importanța Bisericii, sub toate aspectele ei, în viața credincioșilor, deoarece ea ne oferă adăpost și loc de îndrumare sufletească și de mântuire și este bine să stăm în strânsă unitate cu ea, în toate clipele și împrejurările vieții, la fel ca Maica Domnului, care s-a făcut pe Sine casă a Dumnezeuului Celui Viu și ne poartă de grijă, nouă, tuturor. În acest context, al legăturii dintre Biserică și credincioși, a menționat și însemnătatea deosebită a acestor zile, când la Cluj, în prezența și cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh *Daniel*, dar și a Înaltpreasfințitului Părinte *Andrei*, Mitropolitul Clujului, Crișanei și Maramureșului și Chiriarhul locului, are loc întâlnirea tinerilor creștini din Europa, la care participă aproximativ 6.000 persoane și care este un semn îmbucurător și important pentru Ro-

mânia și viitorul creștin al societății în care trăim. La evenimentul de la Bichiș au fost prezente și multe oficialități de la Ambasada României la Budapesta, din Jula și Bichiș, precum și o echipă de filmare de la TVR Internațional din București.

La finalul slujbei, un grup de tineri din clasele 5-8 de la școala generală din Micherechi, pregătiți de Părintele Singhel Visarion Tuderică, profesorul lor de religie, a prezentat un frumos program de versuri închinat Nașterii Maicii Domnului, fiind răsplătiți de Ierarh cu iconițe și dulciuri, după care toți participanții au fost invitați la o agapă frățească oferită din partea Autoguverării Românești din Bichiș.

*

Marți, 8 septembrie, Praznicul Nașterii Maicii Domnului a fost zi de dublă sărbătoare pentru locuitorii din parohia Micherechi: a fost sărbătorit cel de-al doilea hram al locașului de cult, care este prilejuit de sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, și cu acest prilej biserica l-a avut din nou ca oaspete pe părintele *Nicolae Bordașiu*, de la biserica Sfântul Silvestru din București, care vine anual până îl ajută puterile în biserică pe care strămoșii lui au înființat-o în urmă cu foarte mulți ani. La vârsta de 92 de ani, părintele Bordașiu nu s-a plâns de viața grea pe care a trăit-o el, cu ani de întemnițări și cu represiuni din cauza regimului comunist, ci a împrăștiat în jurul său lumina credinței și a iubirii de neam.

Părinte Nicolae Borda-

șiu de mai multă vreme se simte foarte atașat de localitatea Micherechi, prin faptul că primul preot al acestei comunități ortodoxe românești, pe nume Ion Bordașiu, a fost un strămoș al său. La final, părintele Nicolae Bordașiu a evocat în cuvinte emoționante legăturile sale sufletești cu această obște românească din Ungaria, pe care o apreciază în mod deosebit, care a progresat foarte mult față de vremurile sale de început, atât din punct de vedere spiritual, cât și material, și pe care a îndemnat-o să rămână mereu credincioasă Sfintei Biserici Ortodoxe Strămoșești și Legii Românești. Totodată,

el a oferit Ierarhului, dar și altor persoane din cadrul comunității, două cărți: o lucrare omagială care îi este dedicată, la împlinirea vârstei de 92 de ani, intitulată „Mărturie pentru iubire” și o traducere a cărții „Spovedania unui pelerin rus către duhovnicul său”, făcută de Sfinția Sa și ajunsă la ediția a V-a. În cuvântul de învățătură, PS Siluan și-a exprimat bucuria pentru faptul că a fost sărbătorit pentru a treia oară hramul bisericii din Micherechi, dedicat Nașterii Maicii Domnului și proclamat în anul 2013, cu prilejul aniversării a 240 de ani de la prima atestare documentară a bisericii din Micherechi.

Conferință despre învățământul naționalităților, la Budapesta

Oficiul pentru Învățământ (Oktatási Hivatal), în colaborare cu Ministerul Resurselor Umane din Budapesta a organizat, începând din 19 august, conferințe de specialitate la început de an școlar, în toate județele și la Budapesta. Scopul acestora a fost de a face cunoscut conducătorilor instituțiilor școlare, tuturor celor implicați în conducerea procesului de învățământ, pedagogilor, schimbările importante din sistemul învățământului public, precum și noutățile anului școlar 2015–2016.

Pentru naționalități, conferința a avut loc în data de 31 august, la Budapesta, la Casa de Cultură a Bulgarilor. Cuvântul de deschidere al conferinței a fost rostit, cum era și firesc, de gazda evenimentului, dr. *Muszev Dancso*, președintele Autogovernării pe țară a bulgarilor, care a arătat că locul ales are încărcătură simbolică dacă ne gândim că a fost ridicat cu sprijinul donațiilor făcute de urmașii acelor bulgari care la sfârșitul secolului al XIX-lea s-au stabilit în Ungaria. *Muszev Dancso* a adăugat că învățământul și ocrotirea limbii materne sunt importante pentru fiecare naționalitate. A precizat că, în ultimii ani, autogovernările pe țară ale naționalităților au preluat mai multe școli de naționalitate, ceea ce este o mare responsabilitate. A amintit cuvintele lui Szent Györgyi Albert: „Viitorul va fi așa cum sunt astăzi școlile”.

Oficiul pentru Învățământ (OH) a fost reprezentat de *Brassói Sándor*, care a vorbit despre schimbările structurale și lărgirea spectrului de activități al instituției. Pentru îndeplinirea sarcinilor pedagogice au

fost înființate 16 noi centre – OH – Centre Pedagogice de Învățământ. Între aceste centre s-a înființat și Centrul Pedagogic pentru Învățământul de Naționalitate. *Brassói Sándor* a precizat că toate schimbările survenite în structura OH au fost făcute cu scopul de a aduce mai multă transparență, eficacitate, pentru a evita suprapunerea în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor.

Kállai Ágnes, conducătoarea Centrului Pedagogic pentru Învățământul de Naționalitate a precizat că, împreună cu cei 10 colegi ai săi, au sarcina de a acorda sprijin pedagogic de specialitate pentru cele 1730 de instituții de învățământ pentru naționalități. Dintre acestea, 786 sunt sub jurisdicție KLIK, 807 sub jurisdicția autogovernărilor pe țară, 65 sub jurisdicția bisericilor, iar 62 sub jurisdicția unor fundații și asociații. Printre sarcinile centrului a amintit: organizarea unor programe pedagogice, acordarea ajutorului în aplicarea programelor cadru de învățământ, colaborarea cu celelalte 15 centre pedagogice, organizarea concursurilor naționale OATV și OKTV.

Din partea Centrului Klebelsberg (KLIK) a fost prezent președintele instituției, *Hanesz József*, cu prelegerea „Rolul în schimbare al KLIK în sistemul învățământului de stat” (A Klebelsberg Intézményfejlesztő Központ változó szerepe az állami köznevelési intézményfenntartásban). A precizat că, din cele 2201 școli aflate în jurisdicția KLIK, 20% sunt școli de naționalitate. A mai spus că, în acest an, în funcționarea instituției au fost operate schimbări. În fiecare județ vor

funcționa centre școlare prin care se va face și finanțarea instituțiilor și nu de la Budapesta, pentru a se evita problemele semnalate până acum în acest sens. De la centrul din Budapesta vor fi stabilite direcțiile generale, urmând ca centrele județene să coordoneze aplicarea lor, ținând cont și de specificul problemelor.

Din partea Institutului pentru Cercetarea și Dezvoltarea Învățământului (OFI) a luat parte *Farkas Andrea*, care a prezentat Portalul Național pentru Învățământul Public (Nemzeti Köznevelési Portál), care începând cu această toamnă va fi accesibil în mod gratuit tuturor, pedagogilor, elevilor, dar chiar și părinților. Această bază imensă de date va cuprinde exerciții, probleme în mod diferențiat pe obiecte, nivele de lucru. Vor putea fi create grupuri de lucru, elevii vor fi stimulați pentru a lucra independent, a se putea verifica și testa. Totodată acest portal a fost creat și pentru a ușura munca pedagogilor.

Grupul de lucru din cadrul OFI, care a lucrat la acest proiect, a pornit de la gândul că generația de astăzi este captată de lumea virtuală a internetului, iar învățământul de astăzi trebuie să țină pasul cu noile posibilități oferite de tehnică.

La conferință au participat conducători și reprezentanți ai instituțiilor de învățământ pentru naționalități, precum și ai autogovernărilor pe țară. De la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Iula a participat directorul adjunct *Ana Radici Repisky*, iar din partea AȚRU, consilierul pentru probleme de învățământ, *Ana Oros Simon*.

Gabriela Enea Elekes

Pe scurt...

MICHERECHI

Biserica pentecostală „Betel” din Micherechi sărbătorește Ziua de mulțumire, duminică, 20 septembrie. Serviciul divin va începe la ora 9.00 dimineața. Este o zi a recunoștinței când credincioșii bisericii aduc mulțumire lui Dumnezeu pentru roadele pământului. Cu această ocazie, biserica are ca invitați pe pastorul *Nicu Stoia* de la biserica „Smirna” din Timișoara și pe *Manu Negrea* de la biserica „Gloria” din Arad.

BUDAPESTA

Institutul Cultural Român Budapesta organizează în perioada 16 septembrie – 25 noiembrie 2015 cea de a V-a ediție a „Școlii de Arte” pentru copii. Această ediție continuă să le ofere copiilor noțiuni elementare de istoria artei, alături de explorarea liniei, culorii, formei, perspectivei și compoziției. Aceștia vor avea ocazia să experimenteze prin tehnici de colaj, origami, stratificare din carton, confecționare de măști și jucării din materiale ecologice, etc., să descopere o nouă perspectivă asupra obiectelor care îi înconjoară și relația strânsă dintre arta plastică și design.

SEGHEdin

Primăria orașului Seghedin organizează la acest sfârșit de săptămână festivalul vinului, intitulat „Bortér”. Manifestarea ajunsă la cea de-a cincea ediție se va desfășura la Piața Dom, unde se vor aduna cei mai renumiți producători de vinuri din Ungaria. În cadrul programului cultural, din ziua de duminică, 20 septembrie, vor evolua pe scena festivalului și Echipa de păstrare a tradițiilor românești din Iula (formația patronată de Centrul de Documentare și Informare al AȚRU). Spectacolul de dansuri românești va avea loc pe scena C-Mobil, cu începere de la ora 16.00.

MEDGYESEGYHÁZA

În zilele 25-27 septembrie, în Medgyesegyháza se va desfășura cea de-a XXIII-a ediție a „Zilelor Orașului”. Programul artistic al celor trei zile de sărbătoare vor cuprinde și momente oferite de reprezentanții etniilor care trăiesc în Medgyesegyháza.

„Zile Jazzului românesc”, la Budapesta și Szentendre

În perioada 22–24 septembrie 2015, Institutul Cultural Român Budapesta organizează a doua ediție a „Zilelor Jazzului Românesc în Ungaria”, un eveniment ce se va desfășura pe parcursul a trei zile la Budapest Music Center și la Szentendre, localitate aflată la nord de capitala ungară.

În anul 2014, prima ediție a „Zilelor Jazzului românesc” organizată de Institutul Cultural Român Budapesta a avut loc la Budapesta și a fost dedicată memoriei a doi importanți muzicieni români de jazz: *Johnny Răducanu* și *Jancsi Körössy*, prin două importante concerte-omagiu care i-au adus pe scenă pe: *Nicolas Simion* (saxofon),

Sorin Romanescu (chitară), *Albert Tajti* (pian) și *Michael Acker* (contrabas), alături de invitatul special din Ungaria, chitaristul *István Gyárfás*.

A doua ediție a „Zilelor Jazzului românesc” oferă publicului de la Budapesta și Szentendre prilejul de a asculta importanți muzicieni și compozitori de jazz: *Mircea Tiberian*, *Ana-Cristina Leonte*, *Sorin Zlat*, *Răzvan Cojanu* sau *Claudiu Purcarin* („Sorin Zlat Trio”). Acestora li se vor alătura pe scenă doi cunoscuți muzicieni de jazz din Ungaria: *Kristóf Bacsó* (saxofon) și *Gábor Juhász* (chitară).

Programul concertelor va fi următorul:

Marti, 22 septembrie 2015,

ora 21.00 – Budapest Music Center (Clubul de Jazz „Opus”) – Concert de jazz „Sorin Zlat Trio” (*Sorin Zlat* – pian, *Răzvan Cojanu* – contrabas, *Claudiu Purcarin* – tobe) și *Kristóf Bacsó* (saxofon), invitat special din Ungaria.

Miercuri, 23 septembrie 2015, ora 21.00 – Budapest Music Center (Clubul de Jazz „Opus”) – Concert de jazz *Mircea Tiberian* (pian), *Ana-Cristina Leonte* (vocal) și *Gábor Juhász* (chitară), invitat special din Ungaria.

Joi, 24 septembrie 2015, ora 18.00 – Primăria orașului Szentendre – Concert de jazz *Mircea Tiberian* (pian) și *Ana-Cristina Leonte* (vocal).

Ce școală românească îmi doresc? Cum va fi școala viitorului?

Săptămânalul „Foaia românească” lansează un nou concurs pentru elevii școlilor generale cu titlul „Ce școală românească îmi doresc? Cum va fi școala viitorului?” Se discută tot mai mult, chiar și la cel mai înalt nivel european, despre necesitatea schimbărilor și modernizării metodelor din învățământ, a utilizării tot mai răspândite a computerului, tabletelor și tablelor interactive, a cunoașterii cât mai multor limbi străine, a trecerii la manuale digitale etc.

Voi ce școală vă doriți? Unde să fie orele: afară, în aer liber, sau în clasă?

Din ce manuale vreți să învățați: digitale sau tradiționale?

Cum vreți să învățați: ascultând 45 de minute profesorul și notând cu pixul în caiet sau vreți mai bine activități pe grupe, interactive, cu întrebări și răspunsuri pe loc?

Dragi copii, lăsați-vă imaginația să vă ducă în școala viitorului!

Scrieți sau desenați tot ce gândiți, tot ce vă doriți!

Se poate concura în două categorii:

Clasele 1–4: desene

Clasele 5–8: compuneri în limba română

Lucrările le așteptăm pe adresa Foi românești (5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8)
sau pe e-mail: foaia@foaia.hu.

Termenul: 23 octombrie 2015

Sărbătoarea Zilei Limbii Române la Micherechi

Ziua Limbii Române, sărbătorită anual pe 31 august, a fost marcată marți, 8 septembrie, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi printr-un spectacol de teatru. Evenimentul a fost organizat de către Institutul Cultural Român din Budapesta, care începând din anul 2013, pentru a releva importanța Zilei Limbii Române, a adus elevilor din Micherechi

spectacole interactive de teatru în limba română. Reamintim că, în anul 2013, *Giorgiana Elena Popan*, actrița Teatrului „Ion Slavici” din Arad a adus magia cuvântului la Micherechi, iar în toamna anului trecut actrița *Ioana Ginghină* de la Teatrul „Ion Creangă” din București i-a înveselit pe copii cu un spectacol interactiv.

Gabriela Matei, direc-

toarea Institutului Cultural Român din Budapesta a salutat copiii de la grădiniță și elevii ciclului primar ai școlii generale din Micherechi cu bun venit la sărbătoarea Zilei Limbii Române. A fost pentru a treia oară când sala mare a căminului cultural a fost asaltată de micii copii pentru a urmări spectacolul ICR Budapesta. „Limba română trebuie sărbătorită în fiecare zi a anului. Atunci când ne întâlnim, pe 31 august, de Ziua Limbii Române, sau astăzi, în 8 septembrie, este o sărbătoare, de care dorim să vă bucurați cu toții. Limba română este ca un talisman, pe care părinții voștri vi l-au dat, iar voi, la rândul vostru, trebuie să-l dați mai departe copiilor voștri... Limba română este o casă, în care voi cu toții puteți locui atunci când o cunoașteți bine. Vă doresc din tot sufletul să vă simțiți

întotdeauna acasă în limba română, să o iubiți, să o prețuiți, să citiți în limba română povești și vă asigur că veți avea numai de câștigat”, cu aceste gânduri i-a introdus directoarea *Gabriela Matei* pe copiii micherecheni în lumea poveștilor.

Povestea celor trei purceluși, pe care actorii de la Teatrul „Zurli” din București au pus-o în scenă pentru copiii din Micherechi a arătat cât de important este ca să avem cu toții o casă. Copiii s-au așezat frumos pe scăunele, și-au pregătit zâmbetele pentru distracție și mânuțele pentru aplauze. Iar spectacolul

a început... Teatrul „Zurli” a adus chiar din cartea de povești o întâmplare amuzantă și interesantă, care le-a plăcut foarte tare copiilor. A fost o poveste cu personaje prietenoase. Actorii *Alexandru Stama*, *Răzvan Daniel Marina*, *Bianca Cristiana Hedeș* și *Veronica Violeta Căliman* au urcat pe scenă în spectacolul „Cei trei purceluși”, o adaptare de *Mirela Retegan*, după celebra povestire pentru copii. Acest moment a fost urmat de o întâlnire pe scenă cu personajul „Fetița Zurli”, care a continuat interacțiunea cu micii spectatori.

A.C.

Sfințirea bisericii greco-catolice din Leta Mare

În data de 13 septembrie a avut loc ceremonia de sfințire a Bisericii greco-catolice din orașul Leta Mare, cu hramul „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”. Biserica a beneficiat de ample lucrări de restaurare interioară și exterioară. În această localitate a trăit în trecut o importantă comunitate românească, cu personalități marcante de origine română, cum ar fi: Iosif Vulcan, Ioan Irinyi și Iustin Popfiu. Iosif Vulcan (1841–1907) a fost publicist și scriitor, membru al Academiei Române. A fost fondatorul revistei „Familia”, în care a debutat Mihai Eminescu, cu poezia „De-aș avea.” Ioan Irinyi, chimist și om de știință, a fost inventatorul chibritului cu fosfor, iar Iustin Popfiu (1841–1882) a fost teolog, protopop greco-catolic și erudit scriitor.

La manifestare au participat Florin Trandafir Vasiloni, consulul general al României la Jula, președintele Autoguvernerii Românești din Leta Mare, Gavril Crișan și primarul localității, Menyhart Karoly.

Ceremonia religioasă a fost celebrată de către IPS Kocsis Fülöp, mitropolit greco-catolic de Hajdúdorog, împreună cu protopopul Szimicsku Ferenc, parohul din Leta Mare, însoțiți de un sobor de preoți. Biserica greco-catolică din Leta Mare a fost construită în anul 1802. Pe iconostasul bisericii încă și acum se mai pot citi inscripții în limba română, care atestă că această comunitate este de origine română. În balconul bisericii se găsește un mic muzeu, unde se pot admira obiecte de cult, cărți de cult și o parte din arhivă bisericii, în limba română.

Revedere după 30 de ani la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

Absolvenții liceului românesc din Jula, promoția 1981–1985, și-au dat întâlnire pe 29 august, la fosta lor școală. Organizatorii întâlnirii de promoție de 30 ani a fost Maria Bardoș, fiind ajutată de Gheorghe Berényi și de Tiberiu Boca. Dintre cei 20 de absolvenți, 14 au spus prezent la strigarea catalogului. Au absolvit liceul: Maria Ambruș, Maria Bardoș, Gheorghe Berényi, Tiberiu Boca, Ecaterina Faluközi, Mihai Gáncse, Ana Gurzău, Angela Hoțopan, Ana Cozma, Ioan Cozma, Ștefan Crișan, Gheorghe Mihuț I, Gheorghe Mihuț II, Irina Monoc, Eleonora Petruța, Eva Pintye, Maria Poiendan, Gheorghe Rocsin, Elena Rocsin și Erica Sălăjan.

Ca întâlnirea să fie una bine reușită, au invitat-o pe diriginta Maria Oroian și pe foștii directori ai instituției Ioan Budai și Iosif Görbedi. Cei prezenți au povestit despre cele întâmplate în cei zece ani de la ultima întâlnire, cu ajutorul fotografiilor din arhiva anilor de școală au evocat întâmplări, amintiri de la acea școală, de care se leagă foarte multe amintiri. Programul a continuat cu o petrecere la restaurantul „Mókus” în care mâncarea

și voia bună au fost ingredientele principale. Deja la despărțire au stabilit urmă-

toarea întâlnire, care este planuită să fie organizată peste cinci ani.

A.C.

Sărmăluțe, gulaș și mici la Festivalul Gastronomic Românesc de la Jula

În ziua de sâmbătă, 12 septembrie, s-a desfășurat la Centrul Cultural din Jula cea de-a XI-a ediție a Festivalului Gastronomic Românesc pe Țară. Organizatorii manifestării au fost Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria și Centrul de Documentare și Informare al AȚRU. Scopul manifestării, așa cum l-au definit organizatorii, a fost prezentarea și promovarea tradițiilor gastronomice ale naționalităților române din Ungaria și de a face cunos-

cută pentru noua generație gastronomia tradițională românească.

Participanții s-au adunat în curtea Liceului „N. Bălcescu” din Jula încă de la orele dimineții ca să-și așeze instrumentele de bucătărie și să pună mâncarea la foc. Am fost curioși și noi să vedem, în care oală (sau ceaun) ce fierbe...

La această ediție au fost prezenți circa 400 de oameni. După informațiile moderatorului, 34 echipe au gătit diferitele prepa-

rate. Din Chitighaz au fost 6 echipe, din Jula și Leucușhaz câte 4 echipe, din Aletea 2 echipe. În general, din fiecare localitate câte o echipă a participat la festival. Echipele au sosit din județul Bichiș, Bihor, Ciongrad și din România.

Printre numeroșii invitați oficiali i-am văzut pe *Budai Miklós*, din partea Departamentului pentru Proiectele Naționalităților din cadrul Ministerului Resurselor Umane, *Görgényi Ernő*, primarul orașului Jula, *Florin Vasiloni*, consul general al României la Jula, *Bogdan Ignat*, consilier la Ambasada României de la Budapesta, oaspeți din Arad și Timișoara. Cele mai multe echipe au gătit în ceaun, dar tinerii din Chitighaz au gătit sărmăluțe în oală de ceramică. Majoritatea participanților au gătit tocană de porc sau de vită, numai puține au gătit mâncăruri speciale românești: sărmăluțe, mămăligă sau mici.

Mâncărurile preparate au fost apreciate de juriul alcătuit din trei persoane, condus de *Gátl Tibor*. Fiecare echipă a fost apreciată cu diplomă și un mic cadou acordat de *Kuli István*.

Premiații:

- I. Autoguvernarea din Bedeu
- II. Cercul prietenesc din Jula
- III. Autoguvernarea din Aletea

Premiu special pentru masa frumos ornată: Edu-

catoarele de la școala generală din Micherechi.

Premiu special acordat de doamna *Mariana Vetro* pentru Alianța Românilor din Ungaria.

Premiu special pentru cea mai populară mâncare (gomboți cu brânză): echipa din Otlaca-Pustă.

Dar pentru că jurnalismul oricât ar vrea să fie de obiectiv, atunci când e vorba de mâncare și voie

bună devine și un pic subiectiv, iată părerea personală: pentru mine, cea mai veselă echipă a fost cea din Aletea, cea mai simpatică echipă cea din Micherechi, cea mai bună mâncare a gătit-o echipa din Bătania, cea mai bună prăjitură am mâncat-o la echipa din Mezösas, iar cea mai bună pălincă am băut-o la Kuli István...

MIC

Trei animale care au schimbat istoria omenirii

Reprezentanții „împărăției animalelor” au jucat întotdeauna un rol important în istoria omenirii. Mai jos aveți povestea a trei dintre cele mai reprezentative exemple de situații în care animalele au schimbat lumea.

Laika, primul „pământean” ajuns în spațiu

Pe 3 noiembrie 1957, Laika a călătorit la bordul rachetei spațiale rusești Sputnik 2 în spațiu, devenind primul animal care a orbitat în jurul Pământului. Astronautul canin a realizat misiunea istorică la doar o lună după lansarea satelitului spațial sovietic Sputnik 1, care a marcat intrarea omenirii în era spațială. Laika a fost un câine maidanez capturat și antrenat alături de alți câini pentru „cucerirea” spațiului.

Cu toate că oficialii americani au spus inițial că Laika a supraviețuit la bordul navei Sputnik 2 circa o săptămână, în 2002 s-a descoperit că animalul a murit la doar câteva ore de la decolare, din cauza stresului și a căldurii. După ce a înconjurat Pământul de aproape 2.000 de ori, Sputnik 2 a luat foc la reintrarea în atmosferă, în aprilie 1958. În august 1960, câinii sovietici Belka și Stelka au devenit primele animale care să supraviețuiască unei misiuni spațiale. La mai puțin de un an după, pe 12 aprilie 1961, pilotul rus Iuri Gagarin a devenit primul om în spațiu, iar șapte ani mai târziu,

americani au ajuns pe Lună, la bordul misiunii Apollo 11.

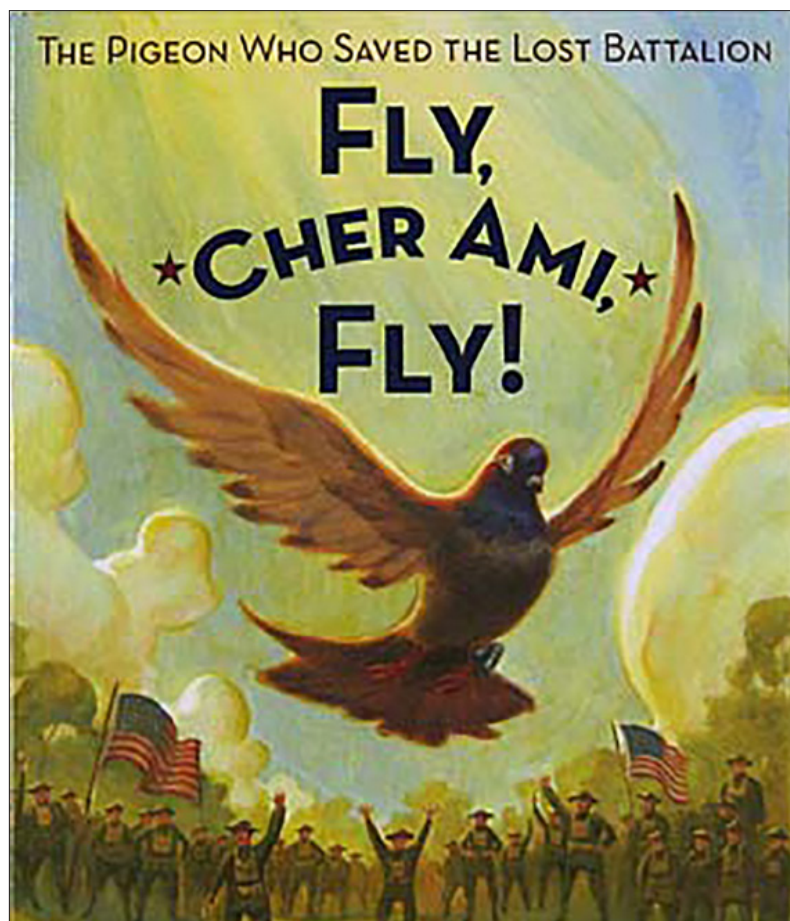
Cher Ami, porumbelul călător care a salvat trupele americane în Primul Război Mondial

În timpul războiului, Cher Ami (în traducere liberă, prietenul drag), un porumbel negru, a fost una dintre sutele de păsări folosite de

armata americană pentru a transmite mesaje importante de la comandanți la soldații de pe câmpul de luptă. În octombrie 1918, Cher Ami a reușit, deși fusese grav rănit în urma unui atac al inamicului, să livreze o scrisoare de la forțele Majale armatei americane. Charles Whittlesey, conducătorul „batalionului pierdut” al diviziei 77 de infanterie, scria că este blocat pe un deal din nord-estul Franței, înconjurat de inamici și atacat de forțele americane care nu știau că este acolo. Mesajul lui Cher Ami a dus la salvarea „batalionului pierdut”. Pasărea a fost ulterior decorată cu distincția Croix de Guerre. După moarte, Cher Ami a fost împăiat și expus la Institutul Smithsonian din Statele Unite.

Șobolanii și puricii din Evul Mediu

La mijlocul secolului al XIV-lea o pandemie răvășitoare, numită „moartea neagră” a ucis circa o treime din populația Europei, circa 25 de milioane de oameni. Inițial, cauza acestei epidemii nu a fost știută, mulți speculând că ar fi vorba despre o conspirație a evreilor de a extermina creștinii sau o pedeapsă de la Dumnezeu. Cercetările ulterioare au arătat că principalii vinovați pentru răspândirea epidemiei au fost șobolanii și puricii care s-au infectat cu o bacterie mortală pentru oameni. „Moartea neagră” s-a răspândit din Asia în Europa pe rutele comerciale dintre cele două continente.

GLUME

– Știi cum crește peștele?
– De la pescar la pescar...

❖ ❖ ❖
Vodca luată la vânatoare a salvat mai multe animale decât Greenpeace.

❖ ❖ ❖
Caut partener pentru deschidere centru comercial. Cerințe: cagulă și rangă.

❖ ❖ ❖
Când te cerți cu un prost, asigură-te că nu face și el același lucru!

❖ ❖ ❖
– N-o să-ți vină să crezi ce ghinion am avut, îi spune un hoț prietenului său... Aseară, am spart casa unui avocat și omul m-a prins asupra faptului. Mi-a dat drumul și mi-a zis să nu mai fur niciodată.

– Păi și care-i ghinionul?
– M-a taxat cu 500 € pentru consultanță...

❖ ❖ ❖
Azi mi-a picat netul și a trebuit să petrec ceva timp cu familia mea. Par oameni de treabă...

❖ ❖ ❖
Fiecare femeie are dreptul să hotărască singură câți ani are!

❖ ❖ ❖
Tratăm cleptomania cu ajutorul claustrofobiei.

❖ ❖ ❖
Se apropie o doamnă de un grup de bărbați:

– Hei, frumoșilor, nu aveți o țigară în plus pentru o doamnă frumoasă?

– Aștia se uită în jur, unul din ei scoate o țigară și zice:

– Dar de ce nu a venit ea singură și v-a trimis pe dv.?

❖ ❖ ❖
– Ești prea nervos în ultima vreme, nu crezi că ar trebui să consulți un psihoterapeut?

– Ba da! Chiar ieri am fost!

– Și?

– I-am tras o mamă de bătaie...

❖ ❖ ❖
Doi tipi, într-o crâșmă de cartier. Unul se adresează fetei de la bar:

– Dați-mi, vă rog, două pahare cu vin...

– La doi lei? Întrebă ea.

– Nu, răspunde tipul, uitându-se la prietenul său. La doi beutori profesioniști...

❖ ❖ ❖
Doi moldoveni se ciocnesc ușor în trafic. Coboară amândoi din mașini și se iau la ceartă:

– Da șinii Ț-o dat ții carnet, mă?

– Da ții șinii Ț-o spus că ieu am carnet, mă?

TV

Mic dejun cu un campion – Radu Preda

Vineri, 18 septembrie, ora 8.00,
TVR Internațional

Teologul Radu Preda este conferențiar universitar la catedra de Teologie Socială a Facultății de Teologie Ortodoxă din Universitatea Babeș-Bolyai, președinte executiv al IICCMER (Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc), director-fondator al Institutului Român de Studii Inter-ortodoxe, Inter-confesionale și Inter-religioase (INTER). Moderator: Daniela Zeca Buzura

Lumea și noi. O poveste cu... cântec! Nicolae Covaci

Vineri, 18 septembrie, ora 20.30,
TVR Internațional

Fondator al grupului Phoenix, muzicianul este una dintre cele mai influente personalități ale muzicii pop-rock românești, încă din anii de pionierat ai genului (cu Sfinții). După emigrarea solistului Moni Bordeianu, Covaci a reinventat formația cu un stil etno-rock viabil pentru români și astăzi. În mai 1977, a fugit la rândul său în Germania, cu aproape toată formația, iar în mai 1991 a revenit și a refăcut trupa, atrăgându-i și pe ceilalți membri răspândiți în diaspora. Și oricâte obstacole au survenit în traseul grupului peste decenii, rockerul a renăscut cu Phoenix precum pasărea mitologică, concurând la titlul celui mai român dintre românii plecați în lume, care, de fapt, n-a plecat niciodată! Realizator: Doru Ionescu

Întoarcere la dragostea dintâi

Duminică, 20 sept., ora 22.30, TVR 2

Tânărul diplomat Petre revine în țară după o îndelungată absență legată de îndeplinirea misiunii sale în străinătate. Treptat, el se reintegrează în climatul specific al spațiului românesc prin reluarea legăturilor cu oamenii cunoscuți și apropiați: părinții, fosta proprietară, prima iubită, foștii colegi de școală.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

21 SEPTEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

22 SEPTEMBRIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Evenimente culturale din vestul României / relatează Agneta Nica 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

23 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.15: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

24 SEPTEMBRIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Serial: Creștinismul de-a lungul secolelor 17.55: Încheiere

25 SEPTEMBRIE, VINERI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

26 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.10: Program de muzică ușoară românească – Portret Ovidiu Komornyik 17.55: Încheiere

27 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: "În lumea credinței" – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuirii din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 23 sept., Duna Tv, ora 7.50
Reluare: 23 sept., Duna World, ora 8.35

În emisiunea în limba română vă vom invita la Micherechi, unde am participat la două evenimente, care au avut loc pe data de 8 septembrie: la Căminul Cultural, ICR Budapesta a organizat un spectacol pentru copii, iar în biserica ortodoxă din localitate s-a ținut o Sf. Liturghie Arhierească, condusă de PS Siluan, la care a participat și pr. Nicolae Bordașiu din București. Realizator: Ștefan Crâsta

Contactele redacției românești:
6721 Seghedin, Blv. Kossuth L.
nr. 29, Tel.: 06-62/549-201

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foii” tipărite. Cititorii „E-Foii” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Închiriere microbuz

Asociația de Sport din Micherechi

închiriază

microbuz Ford

(de 16 + 1 locuri)

Preț închiriere: 200 Ft/km

Contact:

Ioan Boca (06-70/3393-948)

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Szilva la nr 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

Literatura modernă

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.com

Website: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel., fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Tiberiu Juhász

E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență: (+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Victor Micula

Website: http://budapesta.mae.ro

E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență: (+36 30) 6777 980

Consul general: Ioan Fodoreanu

Website: http://szeged.mae.ro

E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181

Consul general: Florin Trandafir Vasiloni

Website: http://gyula.mae.ro/

E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel., fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.com

Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345

Director: Gabriela Matei

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu

Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Teatrul, limba română și copiii noștri

Priviți fețele copiilor din aceste poze! Voit am introdus la început imagini cu copii (parcă) mai timizi, șezând puțin speriați pe scaune, cu ochi mari și curioși... Copii care în doar câteva minute s-au transformat într-un public deschis, voios și foarte activ. Astfel de imagini putem surprinde numai atunci când copiii noștri ajung „sub vraja”... TEATRULUI.

Am fost martori de multe ori la astfel de situații, când copiii de la grădinițele și școlile noastre au devenit mici actori, când au uitat de barierele lingvistice și au jucat împreună cu actorii, au râs și au plâns împreună cu personajele de pe scenă. Puterea teatrului de asimilare și implicare a publicului este și mai mare atunci când el este interactiv. La astfel de spectacole, copiii sunt cel mai bun public. Calitățile indiscutabile ale unui teatru interactiv este că îi ajută pe copii să-și îmbunătățească înțelegerea, le dezvoltă abilitățile și inteligența emoțională, le dezvoltă capacitatea de concentrare și le dă încrederea în sine de a-și exprima liber propriile trăiri.

Am văzut toate acestea marția trecută, pe 8 septembrie, la Micherechi, cu ocazia unui spectacol de teatru dăruit copiilor de către ICR Budapesta. Pentru al treilea an consecutiv, de Ziua Limbii Române, copiii de la grădinița și școala din Micherechi primesc drept cadou un spectacol de teatru cu personaje din povești, care îi introduce, prin joacă și cântece, într-o lume a limbii române. Puterea teatrului interactiv este magică: copiii se transformă în doar câteva clipe în mici actori, cântă și vorbesc în limba română și cei mai timizi dintre ei.

Teatrul este o metodă perfectă pentru a-i introduce pe copii noștri în tainele limbii române. **E.Ș.**

FOAIA
românească
18 septembrie 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Butar. Editura și redacția: **5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8., CP95.** Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Julia, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2015: **3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți.** Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la MAE - DPRRP (București, România).